

15 maart 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. A.W.E.S. van Duyneveldt - Franken, advocaat te
Leiden,

tegen:

(wijlen) **[naam]**
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie Broeders van Huijbergen.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 13 oktober 2011. Op 15 december 2011 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], algemeen overste van de Congregatie Broeders van Huijbergen.

Op 27 februari 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. A.W.E.S. van Duyneveldt – Franken.

Namens de Congregatie is verschenen [naam].

2. De klacht

2.1. Klager komt uit een streng katholiek gezin met nog een zus en drie broers. Zijn moeder overleed toen klager één jaar oud was en klager is grotendeels opgevoed door zijn vader en zijn stiefmoeder. Met zijn stiefmoeder had klager geen goede relatie. De jongere broer van klager lag veel in het ziekenhuis in [plaats] en het gezin woonde destijds in [plaats] en later in [plaats]. Als gevolg daarvan konden zijn ouders onvoldoende in de opvoeding van de jongens voorzien en moest er één naar het internaat. Dit werd klager. Klager kan zich nog goed herinneren dat hij in het eerste weekend van januari 1970 door zijn vader naar het jongensinternaat [naam] te [plaats] werd gebracht.

2.2. Klager moest wekelijks zijn zakgeld ophalen bij aangeklaagde, die destijds directeur van het internaat was. Klager mocht nooit met iemand anders de kamer van aangeklaagde binnen, maar moest altijd alleen. Hij moest dan aan het bureau van aangeklaagde gaan staan. Aangeklaagde liep om het bureau heen en kwam dan heel dicht tegen klager aan staan en hij raakte het hoofd en bovenlichaam van klager aan. Enkele weken later begon aangeklaagde klager ook lager te betasten. Aangeklaagde raakte eerst het geslachtsdeel van klager aan en klager moest ook aangeklaagde betasten. Klager kan zich niet goed herinneren of hij daarbij echt uitgekleeft werd, wel herinnert hij zich dat aangeklaagde zelf gedeeltelijk ontkleed was. Aangeklaagde heeft daarbij klager oraal bevredigd. Aangeklaagde vroeg klager dit ook bij aangeklaagde te doen, maar klager weigerde dit. Klager voelde zich hierbij heel ongelukkig en angstig. Op enig moment heeft klager waarschijnlijk tegen aangeklaagde gezegd dat hij aangeklaagde zou slaan als hij verder zou gaan.

2.3. Vlak daarna was het Pinksteren en ging klager naar huis. Klager herinnert zich nog goed dat hij van zijn broer hoorde dat hij van het internaat was gestuurd. Zijn vader was heel erg boos. Klager werd meegenomen naar het internaat waar klager nog eens een preek kreeg van zowel zijn vader als aanklaagde. Volgens aangeklaagde was klager al op vrijdag van het internaat verwijderd en had hij dit thuis moeten vertellen. Klager weet echter zeker dat hem nooit was verteld dat hij was weggestuurd. 's Avonds heeft hij thuis aan zijn ouders verteld wat naar zijn idee de reden was dat hij van het internaat was verwijderd. Zijn ouders geloofden hem niet en klager kreeg een pak slaag van zijn vader.

2.4. Het misbruik is begonnen 2 à 3 weken nadat klager op het jongensinternaat kwam en heeft geduurd tot het moment dat klager werd weggestuurd, een maand of vier later. Gemiddeld vond het één keer in de week plaats. Klager herinnert zich dat hij destijds heel veel nachtmerries heeft gehad. Ook kan hij zich nog goed het enorme gevoel van stress herinneren. Daarnaast heeft klager met zelfmoordplannen rondgelopen. Klager voelde zich gebruikt, smerig en waardeloos.

2.5. Klager wil erkenning van hetgeen hem is aangedaan en genoegdoening. Wellicht draagt dit ook voor een deel bij aan het verwerkingsproces. Klager heeft sterk het gevoel dat hij meer uit het leven had kunnen halen als hij niet misbruikt was en daardoor op het internaat zijn school fatsoenlijk had kunnen afmaken. In verband daarmee zou klager ook aanspraak willen maken op een schadevergoeding.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. [Naam] heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. De overste concludeert dat aangeklaagde inderdaad de directeur was op het moment dat klager leerling was in [plaats], maar dat er geen enkele aanwijzing is gevonden die de klacht ondersteunt. Dit betekent niet dat de overste geen geloof hecht aan hetgeen klager in zijn klaagschrift beschrijft. Het is de overste ook bekend dat een andere klager een klacht tegen aangeklaagde heeft ingediend. Die andere klacht is gegrond verklaard mede op grond van het e-mailbericht dat klager destijds heeft gestuurd. Onderhavige klacht echter heeft betrekking op gebeurtenissen die dertien jaar eerder hebben plaatsgevonden. Bovendien verschilt de aard van de gebeurtenissen van die eerdere klacht met de beschrijvingen die klager geeft. Indien in alle redelijkheid aangenomen mag worden dat aangeklaagde klager seksueel heeft misbruikt, dan acht de Congregatie dit misbruik zeer verwerpelijk. De overste wil in dat geval de pijn erkennen die klager heeft geleden. Daarvoor biedt de overste zijn oprechte verontschuldigen aan.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn meer dan veertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daar komt bij dat een andere klacht tegen deze aangeklaagde met zaaknummer 2010T006 gegrond is verklaard.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 13 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een persoon waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen..

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de overste van de Congregatie kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de overste van de Congregatie Broeders van Huijbergen om de klacht gegrond te verklaren, te erkennen dat een lid van de Congregatie klager seksueel heeft misbruikt en namens de Congregatie zijn spijt te betuigen over het klager in zijn jeugd aangedane leed.

Dit advies is vastgesteld op 15 maart 2012 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, Mr. P.A. Schaafsma en drs. A.M. van Beelen, leden, bijgestaan door mr. M. van der Meulen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie Broeders van Huijbergen en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.